

Huset med den vackra verandan har målats med Falu rödfärg och de vita snickeridetaljerna med oljefärg. Panelen är både liggande och stående. Det var vanligt förr när man ville spara virke eftersom småstumpar kunde tas tillvara. På taket ligger enkupigt betongtegel.

VÄCKT .. UR SIN TÖRNROSASÖMN

Katten Atlas sitter i den charmiga trappan som hade många lager fernissa. Numer är den helt obehandlad och skuras med såpa ibland. Ledstången i oljad ek kommer från Dalarnas ledstångsfabrik i Rättvik, som Jörgen driver. Ytterdörren är en kopia av den gamla isolerade dörren.

Det gamla huset var i så dåligt skick att det skulle brännas. I sista stund räddades det av ett ungt par med visioner och massor av energi. I dag är huset ett smycke för sin omgivning och ett bra exempel på att allt är möjligt.

Den generöst utsmyckade verandan med pärlspont i inner-taket har en smäcker konstruktion.

I den vackra byn Sjurberg norr om Rättvik i Dalarna stod länge ett övergivet hus som byborna kallade Villa Villerkulla. Det gamla huset med den en gång så stiliga amerikanska verandan ansågs vara i så dåligt skick att det skulle brännas. Men ödet ville något annat. En höstdag 1998 steg Jörgen och Anna Karin Tyskhagen in i det orörda huset

som Jörgens fars farmor bott i en vinter för 40 år sedan – därefter hade det stått tomt. Där fanns gardiner, mattor och möbler under lager av damm och spindelväv. Men trots att huset var slitet och förfallet lyste forna dagars byggnadskunnande och känsla för proportioner igenom och paret föll pladask. – Det var som om allting föll på plats. Vi

Oscar och katten Atlas
leker i snön utanför huset
som byggdes 1898.
Utbyggnaden på baksidan
gjordes 1920.

VÄCKT UR SIN TÖRNROSASÖMN

kände direkt när vi klev in, att det här,
det skulle vi ha.

FRISKT VIRKE

Efter att de fått klartecken om att få köpa huset började Jörgen med att undersöka den utdömda byggnaden. Det visade sig att huset var friskt rakt igenom och nu var det ingen tvekan om att det skulle behållas och varsamt renoveras. Dess törnrosasömn var över och en ny epok skulle ta vid. Nu började också en arbetsam men lycklig tid för Jörgen och Anna Karin som hade mottot "En dag i taget".

– Börjar man tänka att man ska spika upp pärlspont i alla tak och sedan göra det och det, så orkar man inte. Man måste se varje dag som ett framsteg. Vi var jättenöjda när vi hade skottat ur all kolstybb ur golven, då hade vi kommit långt tyckte vi, och så var det hela tiden, minns Jörgen. Men trots stor arbetsinsats tycks paret ha haft roligt under hela renoveringen.

forts

SKALA 1:200

Den ursprungliga planen behölls i stort men väggen mellan kök och kammare revs för att skapa en rejäl matplats.

Vid fönstret innanför dörren finns en bänk med förvaringsutrymme under. De hyvlade och kilsägade golvbrädorna ligger fortfarande lösa på golvet och ska slås ihop när de torkat, för att inte springorna ska bli för stora.

VÄCKT UR SIN TÖRNROSASÖMN

– Vi hade så kul när vi gjorde det här, inte en dag har vi ångrat oss. Det här är gjort med kärlek i varje ögonblick, säger Anna Karin övertygande.

INSPIRERANDE VERANDA

Huset byggdes 1898 av en man som återvänt hem från Amerika och som inspirerats av de generösa amerikanska verandorna. Innan det blev Villa Villerkulla kallades huset också för "Det amerikanska huset" av folk i trakten.

Huset saknade alla moderniteter och behövde renoveras från grunden, ett projekt som krävde noggrann planering. Att Jörgen är snickare och plattsättare till yrket underlättade arbetet, eftersom han visste i vilken ordning allt skulle göras.

– Man måste ha struktur så man vet var man ska börja, så att rör och annat dras på ett smart sätt, säger han.

Alla rum renoverades parallellt för att arbetet skulle bli effektivt. På det sättet kunde till exempel virket till samtliga tak sågas samtidigt, för att sedan spikas upp och målas vid ett annat tillfälle. Att göra klart ett rum i taget för att kunna bo i huset under renoveringen tror Jörgen kan vara påfrestande, samtidigt som det ofta drar ut på tiden.

– Då var det bättre att bara komma hit, stoppa i sladden så att det lyste och arbeta på i några timmar och sedan släcka och åka hem, säger han.

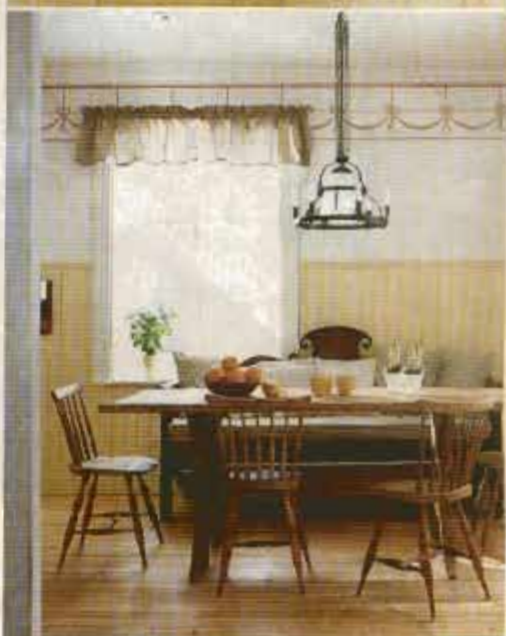
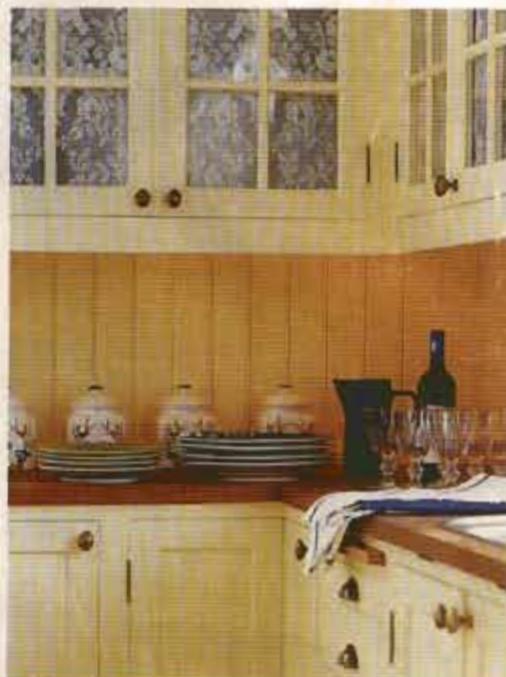
LJUS I HUSET

Den 4 maj 1999 påbörjades renoveringen och Anna Karin var då i slutet av sin graviditet. Med stor mage baxade och bar hon tunga bräddor utanför huset och en granne lär ha sagt till en annan: "Hur ska det bli?" "Det blir väl barn", svarade den andre och det var just vad det blev! Några dagar senare föddes sonen Oscar.

forts

Köket blev rymligt och ljust efter att väggen mellan det gamla köket och kammaren togs bort. Eldstaden är nyuppmurad med gjutjärns spisen och en modern spishäll under samma kåpa. Golvet är behandlat med vitpigmenterad såpa.

Bilden överst. Luckorna är ritade av Köksmagasinet i Borlänge och målade i havregult, S 0510-Y10R. Bänkskivorna är i oljad ek. Parispont i stället för kakel mellan bänkar och överskåp fungerar bra här. Överskåpens glasdörrar har ett tunt spetstygg på insidan.

Matplatsen är generöst tilltagen. Golvsocklar, foder och lister med traditionella profiler hittades på Leksands Sågverk. Det gamla bockbordet och soffan med originalmålning har familjen ärvt. Pinnstolarna har fyndats i en antikaffär och takkronan i smide kommer från Gärdsjö Smedja i Rättvik. Tapet från Duro.

Telefonlista
på sista sidan

Sovrummet går i en varm gul ton med tapet från Duro. Jörgen har själv gjort den platsbyggsda garderoben i pärlspont.

VÄCKT UR SIN TÖRNROSASÖMN

Mycket på en gång kan det tyckas, men för Anna Karin och Jörgen visade det sig vara perfekt. På detta sätt kunde Anna Karin vara med och hjälpa till på bygget under hela barnledigheten. Redan till jul hade vatten och el dragits in och medan arbetet fortskred i rask takt lyste en liten adventsljusstake hoppfullt i ett av fönstren till bybornas förtjusning.

– Folk kom hit och sa: "Det lyser i huset!" Det hade det inte gjort på 40 år och de ville nästan krama om oss för det, minns Anna Karin.

RASKT MARSCHERAT

Redan efter ett år, den 5 maj 2000, kunde familjen flytta in. Förvånansvärt snabbt med tanke på att renoveringen var så omfattande och att Jörgen och An-

na Karin gjort det mesta själva på kvällar och helger.

För att få större kök valde Jörgen och Anna Karin att slå ut en vägg mellan det gamla köket och den lilla kammaren intill, som har utsikt mot gård och uppfart. Där är köksinredning, diskbänk, kyl och frys nu placerade. För att köket ska ge ett gammaldags intryck är luckorna målade för hand med pensel. Kökstaket är sänkt tio centimeter och har ny pärlspont. I mellanrummet som då blev kunde alla elledningar och rör döljas på ett smidigt sätt.

Den nyuppmurade eldstaden med modern spishäll samt den gamla gjutjärns-spisen som redan fanns i huset, står centralt i köket. Nu sprider den sin värme

Det lilla rummet, som ligger i utbyggnaden på baksidan av huset, är ett härligt och ljusst rum att leka i. Tapet från Epok.

Jörgen och lille Oscar myser framför kakelugnen som är gammal men nyuppsatt. Huset hade ursprungligen tre kakelugnar som alla var utrivna.

under kalla vinterdagar vid sidan av salens kakelugn, övervåningens kamin och den bergvärme som Jörgen och Anna Karin installerat.

Golven på nedre botten är hyvlade och kilsågade på gammalt vis av en snickare och under dem ligger golvvärme. Övervåningens gamla grangolv räckte det med att slipa. Fönstren är nytillverkade efter samma modell som de gamla och har gammalt glas utåt och energiglas inåt.

HISTORIENS VINGSLAG

Jörgen och Anna Karin har renoverat sitt hus från grunden. De vet vad som finns i väggar, golv och tak och slipper obehagliga överraskningar som annars kan dyka upp vid husköp. Men den grundliga renoveringen har dessutom gett spännande

glimtar av husets historia. När de rev i väggarna ramlade det ut gamla tidningar, böcker, en porlinssko, en potta och en sliten barnklänning som stoppats in som tätning.

– Jag kände att jag ville se människorna som bott här, lära känna dem! säger Anna Karin som fascinerats av fynden.

En fin gammal maskin som man sydde skor på förr i tiden, vittnar om att en skomakare har bott i huset. Och i trädgården fanns en gång en äppelodling med ett 20-tal träd av gamla fina sorter. I dag finns endast tre stycken kvar, men familjen hoppas att till viss del kunna rekonstruera odlingen och plantera nya träd.

UTHUS OCH VERANDA

Men idéerna tar inte slut med det. Jörgen

och Anna Karin vill också bygga ett uthus som stilmässigt passar ihop med huset. Dessutom har de tankar på att göra en gammaldags hederlig glasveranda i anslutning till köket, där kvällssolen kan lysa in.

Fortfarande sker allt under mottot "En dag i taget". Numer kanske med tillägget "Allt är möjligt". För huset på höjden ovanför sjön Siljan – det som ingen trodde något om för ett par år sedan – är nu ett modernt, fungerande hus med bevarad sekelskifteskänsla. Och trivseln går det inte att ta miste på.

– När det är riktigt kallt tänder vi en brasa i vedspisen och så sitter vi här och myser, säger Anna Karin. Tänk att ha ett hus där man njuter av varenda stund!